

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/34/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816206733
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7816206733.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. X.XX.XXXX, C. XX, 2/ A. D. E., nar. XX.X.XXXX, C., F. X, 3/ G. H., nar. XX.X.XXXX, I. XXX, 4/ G. D. H., F., nar. X.X.XXXX, J. XXX a 5/ K. L., nar. XX.X.XXXX, C. XX, všetci zastúpení JUDr. Ondrejom Zacharom, advokátom, Liptovský Mikuláš, 1. mája 1018/81, pracovisko Banská Bystrica, Horná 65/A, IČO: 42 069 599 proti žalovanému Podielníckému družstvu Gočaltovo, Kunova Teplica 210, IČO: 36 183 512, zastúpenému JUDr. Jánom Dorkinom, advokátom, Revúca, Železničná 257/19, IČO: 37 951 670, o vyslovenie neplatnosti uznesenia náhradnej členskej schôdze, o odvolaní žalobcov 1/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 10C/158/2016 z 5. októbra 2023

rozhodol:

Rozsudok v napadnutom zamietavom výroku II. a vo výroku IV. o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcami 1/ a 3/ a žalovaným, p o t v r d z u j e.

P r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným 1/ a 3/ v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (v ďalšom „súd prvej inštancie alebo len „súd“) napadnutým rozsudkom vyslovil, že všetky prijaté uznesenia náhradnej členskej schôdze žalovaného konanej dňa 20.7.2016, resp. uznesenie z náhradnej členskej schôdze žalovaného konanej dňa 20.7.2016, ktorým boli schválené mandátová komisia, návrhová komisia, zapisovateľ a overovatelia zápisnice, výročná správa za rok 2015 - správa o výsledku hospodárenia za rok 2015, audítorská správa za rok 2015 - správa audítora, účtovná závierka za rok 2015, schválenie audítora za rok 2016 AUDIT-POL, s.r.o. Košice, správa revíznej komisie za rok 2015, podnikateľský zámer na rok 2016 vykázaný zisk 95.776,15 eura preúčtovať 85 % na neuhradenú stratu minulých rokov - 81.409,72 eura, 10 % do nedeliteľného fondu - 9.577,62 eura, 5 % do sociálneho fondu - 4.788,81 eura sú neplatné (výrok I.), zamietol žalobu žalobcov 1/, 3/ (výrok II.), priznal žalobcom 2/, 4/ a 5/ právo na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 % (výrok III.) a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 3/ vo výške 100 % (výrok IV.).

2. V odôvodnení uviedol o.i., že sa žalobcovia 1/ až 5 / domáhali vydania rozsudku tak, ako súd rozhodol výrokom I. dôvodiac, že 20.7.2016 v Kultúrnom dome v M. N. sa uskutočnila náhradná členská schôdza žalovaného, ktorá mala nadväzovať na členskú schôdzu, ktorá sa mala uskutočniť 29.6.2016, pričom žalobcovia 1/ až 5/ podaním z 18.8.2016 oznámili predstavenstvu žalovaného námietky voči všetkým prijatým uzneseniam náhradnej členskej schôdze z 20.7.2016 s tým, že namietané uznesenia sú v rozpore s právnymi predpismi a stanovami družstva.

Žalovaný, pokiaľ išlo o žalobcov 1/, 2/ a 3/ namietal nedostatok aktívnej legitimácie na podanie žaloby s tým, že nie sú členmi žalovaného, ktorými jeho členmi boli rodičia žalobcu 1/ H. B. a O. B., ktorí sú už nebohí, členom družstva bol otec žalobcu 2/ nebohý G. E. a matka žalobcu 3/ nebohá P. H. a žalobcovia

1/, 2/ a 3/ nepreukázali, že sú dedičmi členských práv a povinností po nebohých členoch družstva a ani nepožiadali o členstvo v družstve. Navrhol žalobu voči žalobcom 1/, 2/ a 3/ zamietnuť a nároky žalobcov 4/ a 5/ vylúčiť na samostatné konanie.

Súd vykonal dokazovanie, ktorým zistil skutkový stav a tento následne právne posúdil, a to podľa ust. § 227 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ a ods. 5, § 228, § 238 ods. 1 a § 242 Obchodného zákonníka, ktoré citoval. V súvislosti s tvrdeniami žalobcov 1/ a 3/, ktorí tvrdili, že ich členstvo vzniklo na základe prihlášky a otázku členstva neodvodili od členstva svojich právnych predchodcov (oboch rodičov žalobcu 1/ a matky žalobcu 3/), ale odvodili ho od ich individuálneho úkonu, prihlásenia sa o členstvo v družstve, konštatoval súd, že členstvo fyzickej osoby v družstve nepodmienené pracovným vzťahom k družstvu vzniká na základe písomnej členskej prihlášky za trvania družstva dňom prijatia za člena predstavenstvom družstva. Ak v rozhodnutí o prijatí nie je uvedený deň vzniku členstva, počíta sa za deň vzniku členstva deň zasadnutia predstavenstva družstva, ktorý o prijatí člena rozhodol; odkázal na článok V. bod 3 časť 3.1 písm. b/ stanov. Ďalej uviedol, že podľa čl. V. bod 3 časť 3.1 stanov, predstavenstvo družstva, ktoré rozhodlo o prijatí fyzickej osoby za člena družstva je povinné v deň vzniku členstva, resp. najneskôr do troch dní po vzniku členstva, vydať fyzickej osobe písomné potvrdenie o prijatí fyzickej osoby za člena družstva a potvrdenie o vložení základného členského vkladu podľa čl. II. ods. 5 týchto stanov. Uviedol v súvislosti so zoznamom členov družstva, že ide o interný dokument družstva, ktorému je však nevyhnutné zabezpečiť určitý stupeň jeho publicity, pretože obsahuje právne relevantné údaje, ktoré inak nie sú tretím osobám dostupné. Zoznam členov družstva, výška nimi prevzatých a splatených vkladov nie je obsahom zápisu v obchodnom registri a nie je zahrnutý ani v zbierke listín. Do zoznamu členov môže nazrieť osoba, ktorá preukáže právny záujem, predstavenstvo jej to musí umožniť. Člen družstva má právo nahliadať do zoznamu členov družstva a vyžadovať potvrdenia o obsahu jeho zápisu v zozname. Vedenie zoznamu členov družstva a aktualizácia údajov v ňom obsiahnutých je v pôsobnosti predstavenstva družstva (§ 243a Obchodného zákonníka).

Súd v odseku 34. odôvodnenia rozsudku uviedol, že žalovaný predložil zoznam členov družstva aktuálny ku dňu 30.12.2015, z ktorého vyplynulo, že žalobcovia 1/, 2/ a 3/ nie sú evidovaní ako členovia družstva. V prípade žalobcu 2/ súd uviedol, že aj napriek skutočnosti, že nebol vedený v zozname členov družstva ku dňu 30.12.2015, nepredložil prihlášku do družstva, písomné potvrdenie predstavenstva o prijatí za člena a ani žiadne iné dôkazy preukazujúce vznik jeho členstva, dospel k názoru, že v jeho prípade bolo dôvodné považovať ho za člena družstva, a to na základe tej skutočnosti, že v období od 6.6.2008 do 25.4.2014 bol členom predstavenstva družstva, ktorá skutočnosť vyplynula z úplného výpisu žalovaného z obchodného registra. Ak by žalobca 2/ nebol členom družstva, tak ako to tvrdil žalovaný, nemohol by byť zvolený za člena predstavenstva. Ak by žalobca 2/ nebol členom družstva a bol by zvolený za člena predstavenstva, konal by žalovaný v rozpore s § 238 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého do orgánov družstva môžu byť zvolení len členovia družstva. Zároveň by táto skutočnosť zakladala porušenie čl. XV. bod 9 stanov. Súd preto z uvedeného dôvodu, aj napriek tej skutočnosti, že žalobca 2/ neosvedčil svoje členstvo v družstve potvrdením o prijatí za člena družstva, vychádzajúc z úplného výpisu žalovaného z obchodného registra vyvodil záver o členstve žalobcu 2/ v družstve, a teda, že žalobca 2/ preukázal svoju aktívnu legitimitáciu v predmetnom spore.

Súd ďalej dôvodil, že nakoľko žalobca 2/ ako člen družstva nebol pozvaný na náhradnú členskú schôdzu dňa 20.7.2016 (§ 239 ods. 2 Obchodného zákonníka) a článkom VIII. bod 3 písm. c/ stanov ustanoveným spôsobom, bolo mu znemožnené realizovať jeho členské práva, v dôsledku toho náhradná členská schôdza konaná 20.7.2016 nebola riadne zvolaná a uznesenia prijaté na tejto náhradnej členskej schôdzi sú neplatné v zmysle § 283 ods. 3 Obchodného zákonníka.

Žalobcovia 1/ a 3/ tvrdili, že ich členstvo u žalovaného vzniklo z vlastného podnetu, na základe žiadosti o členstvo v družstve a so súhlasom predstavenstva. Listinné dôkazy súvisiace so vznikom ich členstva však nepredložili.

Citujúc § 242 Obchodného zákonníka a následne konštatujúc, že viaže právo domáhať sa vyslovenia neplatnosti uznesenia členskej schôdze iba na návrh člena (pokiaľ uznesenie je v rozpore s právnymi predpismi alebo stanovami družstva), uviedol súd, že na to, aby mohol rozhodnúť o podanej žalobe, musí mať preukázané, že sú splnené hmotnoprávne predpoklady na konanie, a to, že žalobcovia sú členmi družstva a že v zákonom stanovenej lehote uplatnili námietku buď zaprotokolovaním priamo na členskej schôdzi, ktorá uznesenia prijala, alebo oznámením predstavenstvu do jedného mesiaca od konania tejto schôdze. Dôkazné bremeno ohľadne členstva v družstve, uviedol súd, že zaťažuje žalobcu.

Z článku V. bod 3 stanov žalovaného vyplýva, že predstavenstvo družstva, ktoré rozhodlo o prijatí fyzickej osoby za člena družstva, je povinné v deň vzniku členstva, resp. najneskôr do troch dní po vzniku členstva, vydať fyzickej osobe písomné potvrdenie o prijatí fyzickej osoby za člena družstva a potvrdenie o vložení základného členského vkladu podľa čl. V ods. 5 týchto stanov. Súd konštatoval, že žalobcovia

1/ a 3/ však ani neuviedli, kedy presne sa mal stať členmi družstva, nepredložili žiadosť o prijatie za člena družstva, ani nepredložili rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva. Rovnako nepreukázali, že vložili základný členský vklad.

Súd zastal názor, že ide o dôkazy sú tak zásadné, že by nimi mal disponovať každý člen družstva nielen počas trvania členstva, ale aj po zániku jeho členstva v družstve. Povinnosť preukázať, že žalobcovia sú členmi družstva nemožno preniesť na žalovaného, ktorý navyše tvrdil, že žalobcovia členmi družstva nie sú. Súd mal za to, že bremeno tvrdenia žalobcov 1/ a 3/ o tom, že sú členmi družstva a predloženie alebo označenie dôkazu o tejto skutočnosti zaťažovalo ich - žalobcov 1/ a 3/. Vychádzajúc z princípu negatívnej dôkaznej teórie mal za to, že nebolo od žalovaného spravodlivé žiadať, aby preukázal, že žalobcovia 1/ a 3/ sú členmi družstva, ak žalovaný tvrdil, že žalobcovia 1/ a 3/ členmi družstva nie sú a predložil o tom dôkaz - zoznam členov družstva k 30.12.2015.

Súd dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 3/ neunesli v prejednávanej veci dôkazné bremeno, keďže nepreukázali, že sú členmi družstva, ktorí majú právo podať návrh na vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze. Skutočnosť, že boli pozývaní na členské schôdze v roku 2007 či 2008 nie je dôkazom o tom, že sú členmi družstva. Obrana žalovaného vychádzajúca z tvrdenia, že boli pozývaní na členské schôdze iba v dôsledku chyby administratívnej pracovníčky, ktorá týchto žalobcov po smrti ich rodičov v zozname naďalej viedla sa javila súdu síce ako účelová, avšak uviedol, že zákon s nespĺnením povinnosti evidovať každú zmenu skutočností v zozname členov bez zbytočného odkladu, nespája so žiadnou sankciou. Z uvedeného vyplynul záver, že aj keby žalované družstvo viedlo nesprávnu evidenciu členov družstva, je na „domnelých členoch družstva“, aby listinami, ktorými by mali disponovať, družstvu preukázali, že jeho členmi sú. Nakoľko žalobcovia 1/a 3/ nepreukázali, že sú členmi družstva, neboli oprávnení napadnúť uznesenia prijaté na náhradnej členskej schôdzi žalovaného družstva žalobou o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze podľa § 242 Obchodného zákonníka, ktoré právo patrí výlučne členovi družstva.

Pokiaľ žalobcovia 1/ až 5/ argumentovali, že žalovaný uznal aktívnu legitímáciu žalobcu 1/ v konaní vedenom pod sp. zn. 4Cb/23/2015, a preto ju má uznať aj v tomto konaní, nepovažoval ju súd za dôvodnú argumentujúcu, resp. dôvodiacu tým, že aktívnu legitímáciu žalobcov musí súd zisťovať sám v každom konaní a aj v konaní 4Cb/23/2015 žalovaný do poslednej chvíle neuznával aktívnu legitímáciu žalobcu 1/, avšak kvôli uznaniu nároku z iných dôvodov túto vec ďalej neriešil. Súd preto nemal za možné zovšeobecniť, že by žalovaný uznal členstvo žalobcu 1/ v konaní 4Cb/23/2015 a v tomto konaní by ho bezdôvodne popieral.

Súd nevyhovel žalobcom 1/ až 5/ a nevykonal nimi navrhnuté dokazovanie vcelku, nakoľko už doteraz vykonané dokazovanie postačovalo pre vyslovenie záveru o neplatnosti uznesení náhradnej členskej schôdze z 20.7.2016. Súd poukázal na to, čo bolo predmetom konania, ktorý predmet konania si vymedzili samotní žalobcovia 1/ až 5/ sformulovaním petitu žaloby, kde žiadali určiť neplatnosť uznesení náhradnej členskej schôdze. Súd z vykonaného dokazovania, aj s prihliadnutím na právoplatne skončenú vec sp. zn. 9C/60/2016, kde prebehlo aj odvolacie a dovolacie konanie konštatoval, že žalobca 2/ ako člen družstva nebol pozvaný na náhradnú členskú schôdzu a z toho dôvodu bolo možné vysloviť, že prijaté uznesenia sú neplatné. Mal za to, že vykonanie ďalšieho dokazovania by preto bolo nad rámec procesnej ekonomiky. Podľa jeho názoru v tomto konaní nebol priestor na riešenie ďalších otázok požadovaných žalobcami v súvislosti s ekonomickými otázkami. V súvislosti s otázkou členstva žalobcov (1/ a 3//) u žalovaného, zastal súd názor, že táto by mala byť riešená v samostatnom konaní v rámci novej určovacej žaloby, kde by osoba, ktorá sa cíti byť členom žalovaného a žalovaný členstvo popiera, sa mohla domáhať určenia, že je členom žalovaného a tieto tvrdenia v rámci súdneho konania preukáže. Podľa § 255 ods. 1 CSP rozhodol súd o trovách konania, a to vo vzťahu medzi žalobcami 2/, 4/ a 5/, ktorí boli v celom rozsahu v konaní úspešní, priznal im právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a vo vzťahu medzi žalobcami 1/ a 3/ a žalovaným, v ktorom boli žalobcovia 1/ a 3/ v celom rozsahu neúspešní, zaviazal ich preto súd na náhradu trov konania úspešnému žalovanému vo výške 100 %.

3. Proti rozsudku včas podali odvolanie žalobcovia 1/ a 3/, a to voči výroku II., ktorým súd zamietol nimi podanú žalobu a výroku IV. o trovách konania vo vzťahu medzi nimi a žalovaným. Uplatnili, resp. dôvodili odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP.

Tvrdili, že súd prvej inštancie vo vzťahu k nim nevykonal navrhované dôkazy, ale rovnako porušil aj základné princípy sporového konania zakotvené v článkoch 1, 2, 5 a 6 CSP, čím im bolo odmietnuté a zároveň porušené ich základné právo na spravodlivý proces. Mali za to, že sa súd vôbec nevyporiadal s ich návrhmi na vykonanie dôkazov a ani nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a to najmä: prezenčnú listinu z členskej schôdze z 26.6.2015 vrátane jej príloh (ktorú navrhli vykonať a vyžiadať od žalovaného vo vyjadrení zo 17.2.2017) a poukázali na to, že

z prezenčnej listiny z členskej schôdze z 26.6.2015 vyplýva, že ich žalovaný zapísal do tejto prezenčnej listiny ako členov družstva s právom účasti na členskej schôdzi družstva.

Trvali na tom, že sa stali členmi družstva na základe podanej prihlášky, jej prijatia vrátane splnenia (splatenia) vstupnej vkladovej povinnosti. Označili tvrdenie žalovaného a jeho osvojenie si súdom, že oni - žalobcovia 1/ a 3/ neboli členmi družstva za nepravdivé a nesprávne. Argumentovali, že preukazovali pravdivosť svojich tvrdení o tom, že boli členmi družstva prostredníctvom navrhnutých dôkazov - príkladmo označili prezenčné listiny z členských schôdzí žalovaného z dní 19.4.2007, 6.6.2008, 25.4.2014, pozvánku na výročnú členskú schôdzu žalovaného 2012 spolu s obálkou, zápisnicu z členskej schôdze družstva zo 6.6.2008, kde bol na členskej schôdzi žalovaného žalobca 1/ zvolený do orgánu členskej schôdze žalovaného, a to ako člen volebnej komisie. Žalobca 1/ má za to, že jeho voľba za člena volebnej komisie členskej schôdze žalovaného umocňuje preukázanie jeho členstva u žalovaného obdobne ako to stačilo odvolaciemu súdu Krajského súdu v Košiciach v rozsudku z 15.2.2022 č.k. 6Co/114/2021-621, kde odvolací súd u žalovaného 2/ nevyžadoval preukázanie prihlášky do družstva, potvrdenie predstavenstva o jeho prijatí a ani žiaden iný dôkaz preukazujúci vznik členstva s tým, že do orgánu družstva môže byť volený iba člen družstva. Žalobca 1/ argumentoval, že ak by nebol členom družstva, nemohol by byť ani on zvolený do orgánu družstva, a to ani do volebnej komisie členskej schôdze. Navrhol uvedené dôkazy vykonať v odvolacom konaní, pretože má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Namietali, že súd relevantne nevysvetlil, prečo u žalobcu 2/ stačí na preukázanie jeho členstva v družstve to, že bol určitý čas zapísaný ako člen predstavenstva družstva a od nich - žalobcov 1/ a 3/ je vyžadované predloženie prihlášky za člena, rozhodnutie o prijatí a preukázanie a o splnení vkladovej povinnosti, čím tvrdili im súd prvej inštancie znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Porušením tohto práva sa im odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu. Tvrdili, že adresná odpoveď súdu na nimi vyššie opísanú konkrétnu situáciu - rozdiel v preukazovaní členstva u žalobcu 2/ a žalobcov 1/ a 3/ absentuje a zároveň absentuje aj odpoveď na ich argumentáciu, že nie je spravodlivé po tak dlhej dobe od nich vyžadovať, aby disponovali členskou prihláškou, rozhodnutím o prijatí a potvrdením o splnení vkladovej povinnosti. Stanovisko súdu prvej inštancie o tom, že u žalobcu 2/ sa jedná o bývalého člena predstavenstva, pričom zo zákona môže byť za člena predstavenstva zvolený len člen družstva označili za neadresné východisko a rozvíjali, že takáto všeobecná odpoveď nepočíta s možnosťou, že by mohla nastať rovnako situácia, kde za člena predstavenstva by bola zvolená osoba - nečlen družstva, o ktorom sa predpokladalo, že členom je, nakoľko voľba člena predstavenstva nevyžaduje, aby tomu predchádzalo preukazovanie členstva v družstve zo strany kandidátov, pokiaľ ich družstvo za svojich členov skutočne považuje. Mali za to, že obdobne ani členovia, ktorí boli pozývaní na členské schôdze na príslušných členských schôdzach už nemusia družstvu osobitne preukazovať, že sú členmi družstva. Pritom žalovaný ani v prípade žalobcu 2/ po podaní žaloby jeho členstvo neuznával.

V ďalšej svojej argumentácii upriamili pozornosť a poukázali na obdobné súdne konania vedené na okresnom súde, konkrétne sp. zn. 4Cb/23/2015 (o určenie neplatnosti uznesení výročnej členskej schôdze žalovaného z 26.6.2015), v ktorom konaní bol žalobca 1/ ako jeden z uvedených aktívnych žalobcov úspešný v plnom rozsahu. Odkázali na rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 4Cb/23/2015-164 zo 4.10.2017, ktorý navrhli vykonať ako dôkaz. Namietli, že žalovaný doposiaľ nepredložil do spisu listinné dôkazy, ktoré navrhli vykonať.

Mali za to, že všetky doteraz uvedené dôkazy preukazujú nielen ich členstvo u žalovaného, ale zároveň preukazujú aj konkludentné uznanie ich členstva zo strany žalovaného. V súvislosti s odvolávaním sa žalovaného na chybu zo strany administratívnej pracovníčky v rámci internej evidencie, zdôraznili, že je povinnosťou práve žalovaného viesť evidenciu členov so zohľadnením všetkých zmien, ktoré nastali. Odvolávanie sa na takúto „chybu“ a jej akceptovanie súdom, tvrdili, že zakladá nebezpečný precedens regulácie členov v družstve; takáto chyba prejavuje vysokú mieru svojvôle žalovaného zaobalenú do pochybenia zo strany administratívneho pracovníka.

Za nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci mali, ak súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia v bode 46. vyslovil názor, že existenciu členstva v družstve nemožno vyvodiť iba zo skutočností, že určitá osoba je pozývaná na členské schôdze. Mali za to, že na preukázanie členstva boli z ich strany navrhnuté dôkazy preukazujúce nepochybne ich členstvo u žalovaného, a teda aj ich aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby. Podľa ich názoru, svoje dôkazné bremeno členstva v družstve uniesli. Nemožno od nich - žalobcov 1/ a 3/ s odstupom dlhého času spravodlivo požadovať, aby predložili žiadosť, resp. presne oznámili kedy podali žiadosť o prijatie za člena družstva a kedy bol zaplatený členský vklad, v akej výške a akým spôsobom, keďže všetky tieto podklady by mal mať sám žalovaný, ktorý to popiera. Uviedli, že navrhovali, aby žalovaný predložil zoznam členov družstva nielen

ku dňu konania napádanej náhradnej členskej schôdze, ale aby predložil zoznam členov, ktorý vedie od svojho vzniku vrátane listinných dôkazov preukazujúcich u jednotlivých, resp. všetkých členov zaplatenie členského vkladu a rovnako zoznam vedený právnym predchodcom pred ako aj po transformácii v roku 1992. Navrhli, aby odvolací súd zopakoval a doplnil dokazovanie o vykonanie aj týchto dôkazov, z ktorých, tvrdili, že je možné ustáliť, či možno, resp. nemožno v komparácii s inými členmi od nich po tak značnom odstupe času spravodlivo požadovať predloženie takýchto dôkazov. Zároveň žiadali zopakovať a vykonať aj všetky ostatné vyššie označené a navrhnuté dôkazy, a to v odvolacom konaní, nakoľko má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Namietali tiež právne posúdenie v súvislosti s otázkou uznania nároku žalobcu 1/ na vyslovenie neplatnosti členskej schôdze družstva zo strany žalovaného v konaní 4Cb/23/2015, na ktoré podľa ich názoru súd prvej inštancie poukazuje izolovane a s tým, že žalovaný sám uznal neplatnosť členskej schôdze po vecnej stránke. Za účelové a nepravdivé mali tvrdenia žalovaného, ktorý uviedol, že súd vo veci sp. zn. 4Cb/23/2015 rozhodol na základe tej skutočnosti, že žalovaný uznal, že členská schôdza nebola uznášaniaschopná. Argumentovali, že ak žalovaný tvrdí, že žalobca 1/ nie je členom družstva a nemá aktívnu vecnú legitímáciu, neuznával by ním (tým istým žalobcom – poznámka odvolacieho súdu) na súde uplatnený nárok na vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze ako aktívne legitimovanej osoby, ktoré rozhodnutie je preň ďalej záväzné.

Tvrdili, že námietky žalovaného ohľadne nedostatku ich aktívnej vecnej legitímácie sú nepravdivé a účelové a ide zo strany žalovaného o čistý kalkul, nakoľko si je vedomý, že žalobcom nezaslal pozvánku ani na ďalšie členské schôdze, v súvislosti s ktorými žalobcovia 1/ a 3/ spolu s ďalšími členmi podali taktiež žalobu o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze.

V súvislosti s už uvádzaným konaním sp. zn. 4Cb/23/2015 dôvodili, že na pojednávaní 5.9.2017 právny zástupca žalobcu 1/ zdôraznil, že žalobca A. B. je a bol členom žalovaného, ktorý bol prijatý za člena družstva predstavenstvom na základe jeho prihlášky a príslušného finančného vkladového vyrovnanja. K tomu právny zástupca žalobcu 1/ v konaní 9C/60/2016 (ktorý navrhli žalobcovia pripojiť a v ňom nachádzajúce sa listinné dôkazy vykonať aj v tomto konaní) predložil a navrhol vykonať aj čestné prehlásenie žalobcu 1/ z 3.9.2017, vrátane listín spisu vedeného na Okresnom súde pod sp. zn. 4Cb/23/2015. Dôvodili, že žalobca 1/ nikdy netvrdil, že svoje členstvo mal nadobudnúť dedením po svojej matke, ani dedením po svojom otcovi.

Poukázali na to, že žalovaný komunikoval so žalobcom 1/ ako členom družstva, keď odpovedal aj na jeho námietky a otázky k predmetnej členskej schôdzi podaním „Námietky proti uzneseniam členskej schôdze – odpoveď z 29.7.2015“, ktoré adresoval žalovaný žalobcovi 1/, ktoré podanie ako dôkaz žalobcovia 1/ a 3/ pripojili a navrhli vykonať. Tvrdili, že vo veci 4Cb/23/2015 na pojednávaní 5.9.2017 žalovaný po argumentácii žalobcu 1/ zotrval na tom, resp. navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre uznanie, kde sám uviedol, že nenamieta aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu 1/. Uviedli, že rozsudok č.k. 4Cb/23/2015-164 je právoplatný a vykonateľný. Žalobcovia v tomto konaní ako aktívne legitimovaní účastníci boli v plnom rozsahu úspešní. Za tým účelom navrhli osobitne ako dôkaz vykonať zápisnicu z pojednávania z 5.9.2017 vo veci sp. zn. 4Cb/23/2015 ako aj rozsudok zo dňa 3.10.2017.

Na základe uvedeného trvali na tom, že dôkazné bremeno ohľadne ich členstva v družstve uniesli. Súd prvej inštancie postupoval nesprávne a nezákonne, keď vyhodnotil, že nie sú členmi družstva z dôvodu, že nepredložili žiadosť o prijatie za člena družstva, rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva a doklad, resp. dôkaz o vložení základného členského vkladu. V tej súvislosti opäť argumentovali značným časovým úsekom, ktorý uplynul od momentu vzniku ich členstva. Tvrdili, že zákon nepredpisuje, aké konkrétne dôkazy v civilnom procese je strana sporu povinná predložiť na preukázanie svojho tvrdenia. Dôkazom môže byť čokoľvek, čo hodnoverne preukáže tvrdenie strany sporu. Ak teda preukázali prostredníctvom listinných dôkazov – zoznam účastníkov z členských schôdzí žalovaného, kde obaja žalobcovia 1/ a 3/ boli zapísaní ako členovia schôdze družstva, ďalej kde boli volení do orgánov družstva – volebnej komisie členskej schôdze družstva - žalobca 1/, že boli im uznané uplatnené nároky na súde ako členov družstva na vyslovenie neplatnosti členskej schôdze (žalobca 1/ v konaní 4Cb/23/2015), a vykonávali v rámci družstva úlohy, ktoré prináležia len členom družstva, je nepochybné, že nimi aj skutočne boli a svoje členstvo hodnoverne preukázali inými dôkazmi, a to aj napriek tomu, že nedisponujú listinami požadovanými zo strany súdu prvej inštancie. Dôvodili, že ak súd raz v inej veci uzná (4Cb/23/2015), že daná osoba je členom družstva, tak ním logicky je aj v rámci iného konania týkajúceho sa toho istého družstva.

Navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že podanej žalobe vyhovie aj vo vzťahu k žalobcom 1/ a 3/.

4. Žalovaný vo vyjadrení na odvolanie žalobcov 1/ a 3/ mal za to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Rozsudok mali za správny a odvolanie žalobcov za nedôvodné. Žalovaný zotrval na všetkých svojich vyjadreniach a stanoviskách, ktoré vo veci dal.

Uviedol, že žalobcovia 1/ a 3/ v odvolaní viackrát opakujú tie isté dôvody odvolania a opakujú v odvolaní tie isté svoje tvrdenia. Spochybňovanie záverov súdu prvej inštancie ohľadne otázky aktívnej legitímácie žalobcov pre toto konanie mal za neopodstatnené. Poukázal na výsledky a závery konania v obdobnej právnej veci s obdobným predmetom sporu a praktický tými istými stranami sporu, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9C/60/2016, a to v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/114/2021, v ktorom konaní odvolací súd jednoznačne ustálil otázku členstva žalobcov v družstve žalovaného z okruhu žalobcov, jednoznačne zadefinoval ako a na základe akých úkonov členstvo v družstve vzniká vrátane toho, na kom spočíva dôkazné bremeno pri preukazovaní tejto otázky. Mal za to, že v tejto veci konajúci súd sa v plnej miere riadil týmito závermi, ktoré žalobcovia ignorujú a snažia sa presadiť svoj pohľad na už súdmi vyriešené otázky a závery.

Poukázal na to, že proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/114/2021 z 15.2.2022 bolo podané aj dovolanie. Dovolačný súd rozsudkom sp. zn. 3Obdo/47/2022 z 22.3.2023 dovolanie žalobcov zamietol a vo svojom rozhodnutí konštatoval, že dovolatelia nedôvodne vytykali odvolaciemu súdu nesprávne právne posúdenie a ich dovolanie smeruje proti vecne správne rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolačný súd jednoznačne otázku členstva v družstve posúdil tak, že nie je možné vyvodiť záver o členstve v družstve u osoby, ktorá sa síce správa ako člen, ku ktorej sa aj družstvo správa ako k členovi bez súčasného preukázania prihlášky o členstve, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplatenie členského vkladu.

Poukázal tiež na to, že z konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 12C/59/2019, v ktorom sú žalobcovia a žalovaný tiež stranami sporu, ktorého predmet je obdobný (neplatnosť uznesení inej členskej schôdze žalovaného) vyplýva, že žalobcovia v súvislosti s konaniami uvedenými vyššie (9C/60/2016) podali aj ústavnú sťažnosť na Ústavnom súde SR, ktorá bola zamietnutá.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v žalobcami 1/ a 3/ odvolaním v napadnutých častiach potvrdil ako vecne správny a uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalobcovia v odvolacej replike zotrvali na nimi podanom odvolaní ako i na všetkých do konania písomne predložených podaniach, vyjadreniach a návrhoch, vrátane návrhov na vykonanie dokazovania. Uviedli, že popierajú všetky tak skutkové ako aj právne tvrdenia žalovaného prezentované v ním podanom vyjadrení k ich odvolaniu. V súvislosti s jeho poukázaním na rozhodnutie sp. zn. 9C/60/2016 v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu 6Co/114/2021 a dovolacieho súdu sp. zn. 3Obdo/47/2022 uviedli, že sa s týmito rozhodnutiami nestotožňujú a sú presvedčení o oprávnenosti svojho nároku zdôrazniac, že odvolací súd nie je viazaný predmetnými označenými rozhodnutiami v inej veci. Vyjadrili opakovane presvedčenie, že členstvo možno preukázať aj inými dôkazmi, a to takými ktoré navrhli.

Žalovaný v odvolacej replike zotrval na všetkých svojich vyjadreniach a stanoviskách, ktoré už vo veci uviedol vrátane toho, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a odvolanie žalobcov nedôvodné.

Zotrval na svojom odvolacom návrhu, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vedne správny potvrdil.

6. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na všetkých svojich vyjadreniach a stanoviskách, ktoré vo veci dal, s tým že napadnutý rozsudok je vecne správny, trval na tom, že súd vykonal dostatočné dokazovanie, ktorým zistil skutkový stav a tento správne právne posúdil, rozsudok podrobne a presvedčivo odôvodnil, poukázanie na rozhodnutie NS SR 3Obdo/47/2022 vo veci dovolania proti rozsudku odvolacieho Krajského súdu v Košiciach 6Co/114/2021 mal za opodstatnené, nakoľko konanie 9C/60/2015, ktoré im predchádzalo bolo vedené viac-menej tými istými stranami sporu a bola v ňom na rovnakom základe riešená otázka aktívnej legitímácie žalobcov ako v tomto konaní; tvrdenia žalobcov v odvolacej replike označil za účelové a nepodložené, zotrval preto na tom, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

7. Žiadne ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe odvolania podaného včas žalobcami 1/ a 3/ ako osobami oprávnenými na jeho podanie (§ 362 a § 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti

ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 – 358 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi vymedzenými odvolateľmi (§ 380 a § 365 CSP), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné vyhovieť, rozsudok je vecne správny a ako taký ho preto v napadnutom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

9. Rozsudok bol verejne vyhlásený 19. júna 2025 o 10.05 hod. v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dverí 210, o ktorej skutočnosti bol vopred vyvesený oznam na úradnej tabuli a zároveň zverejnený na webovej stránke tunajšieho súdu 13.6.2025.

10. Odvolatelia – žalobcovia 1/ a 3/ odvolaním napadli rozsudok súdu prvej inštancie len čo do výrokov II. a IV. na nich sa vzťahujúcich, výroky I. a III., ktorými súd vyhovel žalobe podanej žalobcami 2/, 4/ a 5/ a rozhodol o trovách konania vo vzťahu medzi týmito 2/, 4/ a 5/ žalobcami a žalovaným neboli predmetom odvolacieho prieskumu a nadobudli právoplatnosť.

11. Žalobcovia odôvodnili odvolanie, s výnimkou odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP všetkými ďalšími zákonnými odvolacími dôvodmi (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP), ktoré však každý z nich jednotlivo nešpecifikovali. Je zrejme z odvolania, že sa nestotožnili/nesúhlasili so závermi súdu prvej inštancie, že neboli členmi družstva, že nemožno členstvo v družstve vyvodiť iba zo skutočnosti, že osoba bola pozývaná na členské schôdze, označili ich za nepravdivé a nesprávne; ide o namietanie právnych záverov súdu (§ 365 ods. 1/ písm. h/ CSP), ku ktorým súd dospel na základe vykonaného dokazovania. Namietali nevykonanie nimi navrhnutých dôkazov, ktoré mali za potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), a to najmä prezenčnú listinu z členskej schôdze z 26.6. 2015 vrátane jej príloh, naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP (tzv. inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) videli v rozdielnom posúdení vecnej legitímácie, keď v prípade žalobcu 2/ (ktorého aktívnu vecnú legitímáciu žalovaný tiež namietal) stačilo súdu na ustálení záveru o jej danosti to, že žalobca 2/ bol zvolený do orgánu družstva (do predstavenstva) s tým, že do orgánu družstva môže byť volený iba člen družstva a ďalšie dôkazy nevyžadoval, kým v prípade žalobcu 1/, ktorý bol na členskej schôdzi družstva konanej 6.6.2008 zvolený do orgánu členskej schôdze ako člen volebnej komisie, nedospel obdobne k záveru, že ak by nebol členom družstva, nemohol by byť ani zvolený do orgánu členskej schôdze družstva, mali za to, že nerelevantným/neadresným vysvetlením takéhoto svojho záveru, súd prvej inštancie im znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), mali za nespravodlivé, požadovať od nich „po tak dlhej dobe“, aby disponovali požadovanými dokladmi – prihláškou za člena, rozhodnutím o prijatí a potvrdením o splnení vkladovej povinnosti a napokon namietali aj voči tomu, že si súd z rozhodnutia v obdobnej veci sp. zn. 4Cb/23/2015, v ktorej na strane žalobcov vystupoval aj tunajší žalobca 1/ neosvojil záver, keďže súd v označenom konaní žalobe o určenie neplatnosti prijatých uznesení v celom rozsahu vyhovel (aj vo vzťahu k tunajšiemu žalobcovi 1/), neosvojil záver pre toto konanie, že žalovaný 1/ je členom družstva.

12. Odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené/tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

13. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil plne v súlade s § 191 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a neboli zistené žiadne porušenia procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom konania vo vzťahu k odvolaním napadnutému zamietavému výroku rozsudku týkajúceho sa žalobcov 1/ a 3/, keď súd nimi podanú žalobu zamietol pre nedostatok ich aktívnej vecnej legitímácie na podanie žaloby o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze, s tým, že podľa § 242 Obchodného zákonníka sa môže vyslovenia neplatnosti domáhať len člen družstva. Žalobcov 1/ a 3/ súd za členov družstva nepovažoval, keďže na námietky žalovaného, že členmi družstva nie sú, neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali opak, že členmi družstva sú. Podľa § 227 ods. 2 písm. b/ Obchodného

zákonníka, za trvania družstva vzniká členstvo v družstve prijatím za člena na základe písomnej členskej prihlášky po splnení podmienok vyplývajúcich zo zákona, príp. stanov. V zmysle § 223 ods. 4 veta prvá Obchodného zákonníka je vznik členských práv podmienený splnením základnej vkladovej povinnosti (§ 223 ods. 4). Podľa čl. V. bod 3. 3.1 stanov, predstavenstvo družstva, ktoré rozhodlo o prijatí za člena družstva, je povinné v deň vzniku členstva, resp. najneskôr do 3 dní po vzniku členstva vydať fyzickej osobe písomné potvrdenie o prijatí fyzickej osoby za člena družstva a potvrdenie o vložení základného členského vkladu. Odvolatelia nepredložili v konaní žiaden z týchto dokumentov, ktorými namietnuté členstvo v družstve mohli relevantne preukázať. Súd sa teda v konaní o vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva správne vypořiadal so zákonnými podmienkami pre rozhodovanie o takto podanej žalobe, ktorú môže podať len člen družstva a aj správne rozhodol, ak žalobu podanú žalobcami 1/ a 3/ pre nedostatok ich aktívnej vecnej legitímácie na jej podanie, zamietol.

15. Rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny v celom rozsahu a odvolací súd v celom rozsahu sa stotožňuje s jeho dôvodmi. Na správnosti skutkových zistení a právnych úvah súdu prvej inštancie, ako ani na správnosti dôvodov napadnutého rozsudku nie je spôsobilé nič zmeniť ani podané odvolanie, v ktorom odvolatelia len opakujú tie isté námietky a dôvody, ktoré uplatnili už v konaní na súde prvej inštancie a s ktorými sa konajúci súd riadne a správne v napadnutom rozsudku vypořiadal. Odvolací súd reagujúc na odvolacie námietky odvolateľov a na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku dopriňa:

16. Najsamprv má odvolací súd za potrebné uviesť, čo je zrejmé tak z obsahu spisu, odôvodnenia rozsudku, odvolania žalobcov, ale aj z vyjadrenia žalovaného k podanému odvolaniu: nejde o ojedinelú žalobu o vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva – žalovaného. Na Okresnom súde Rožňava ako na súde miestne príslušnom žalovanému bolo vedených niekoľko obdobných konaní, každé týkajúce sa inej členskej schôdze. Účastníkmi konaní sp. zn. 9C/60/2016 (neplatnosť členskej schôdze konanej 17.2.2016), sp. zn. 10/Cb/8/2017 (neplatnosť členskej schôdze konanej 30.6.2017) a sp. zn. 9Cb/6/2018 (neplatnosť členskej schôdze konanej 3.7.2018) na strane žalobcov v nich boli aj odvolatelia - žalobcovia 1/a 3/; vo všetkých označených konaniach vo vzťahu k odvolateľom - žalobcom 1/ a 3/ boli ich žaloby o vyslovenie neplatnosti uznesení členskej schôdze právoplatne zamietnuté pre nedostatok ich aktívnej vecnej legitímácie na podanie žaloby, pretože nepreukázali, že by boli členmi družstva, a len na základe návrhu členov družstva (za splnenia ďalších zákonných podmienok) môže súd vysloviť neplatnosť uznesenia členskej schôdze.

17. V prípade konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 9C/60/2016 podali žalobcovia (okrem ďalších) proti rozsudku odvolacieho Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/114/2021 z 15.2.2022 dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR ako súd dovolací rozsudkom sp. zn. 3Obdo/47/2022 z 22.3.2023 tak, že dovolanie zamietol. Dovolanie podali o.i. aj z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, t.z. z dôvodu že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

Právnou otázkou posudzovanou v predmetnom dovolacom konaní, ktorá nebola v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu vyriešená bola otázka, či existenciu členstva v družstve možno vyvodzovať zo skutočnosti, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania existencie žiadosti o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplatenia členského vkladu.

Ide o otázku relevantnú pre toto odvolacie konanie, keďže odvolatelia v odvolaní namietali práve proti tomu právnomu záveru súdu prvej inštancie, ktorým konajúci súd uzavrel, že odvolatelia – žalobcovia 1/ a 3/ neunesli dôkazné bremeno na preukázanie svojho členstva v družstve (u žalovaného), nakoľko nepredložili žiadnu listinu - žiadosť o prijatie za člena družstva, ani nepredložili rozhodnutie o prijatí za člena družstva a ani nepreukázali, že vložili základný členský vklad, a teda nepreukázali danosť svojej aktívnej vecnej legitímácie, keďže o vylovení/určení neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva rozhoduje súd len na návrh člena družstva.

18. Najvyšší súd SR konajúci ako súd dovolací v rozsudku sp. zn. 3Obdo/47/2022 z 22.3.2023 uviedol, odvolací súd cituje:

„ Podľa § 227 ods. 2 Obchodného zákonníka po splnení podmienok vyplývajúcich zo zákona a stanov vzniká členstvo: a/ pri založení družstva dňom vzniku družstva, b/ za trvania družstva prijatím za člena

na základe písomnej členskej prihlášky, c/ prevodom členstva alebo d/ iným spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 227 ods. 3 Obchodného zákonníka ak podľa stanov je podmienkou členstva pracovný vzťah člena k družstvu a ak zo stanov nevyplýva nič iné, vzniká členstvo dňom, ktorý sa dojednal ako deň vzniku pracovného vzťahu, a zaniká dňom zániku pracovného vzťahu člena k družstvu.

Podľa § 227 ods. 4 Obchodného zákonníka členstvo nevzniká pred zaplatením vstupného vkladu.

Podľa § 227 ods. 5 Obchodného zákonníka podrobnejšiu úpravu členstva, jeho vzniku a zániku upravujú stanovy.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že členstvo v družstve môže vzniknúť v súvislosti so vznikom družstva a počas trvania družstva prijatím za člena. Členstvo je tiež možné nadobudnúť od predchodcu, alebo na základe iných skutočností vyplývajúcich zo zákona (nadobudnutie členstva na základe prechodu, napr. zánik právnickej osoby bez likvidácie, nadobudnutie členstva dôsledkom zlúčenia, splynutia alebo rozdelenia družstva alebo dôsledkom zmeny obchodnej spoločnosti na družstvo).

Zo zákonného ustanovenia zároveň vyplýva, že podmienkou pre vznik členstva je podanie prihlášky zo strany uchádzača o členstvo a jej prijatie predstavenstvom družstva (ak stanovy neurčujú, že prijímanie prihlášok je v právomoci členskej schôdze - § 239 ods. 5). Zákon nestanovuje dôvody, za splnenia ktorých družstvo musí, resp. nesmie prijať uchádzača za člena družstva. Z toho vyplýva, že družstvo môže odmietnuť prihlášku aj bez uvedenia dôvodu.

Zákon súčasne stanovuje, že členstvo v družstve nemôže nikdy vzniknúť skôr, než uchádzač zaplatí požadovaný vstupný vklad. Ustanovenie je kogentné, t. j. stanovami ani rozhodnutím iného orgánu družstva nie je možné pre vznik členstva v družstve modifikovať podmienku zaplatenia vstupného vkladu. Z vymedzenia družstva v § 221 ods. 1 Obchodného zákonníka možno identifikovať základné znaky družstva, ktorými sú dobrovoľnosť členstva, otvorenosť družstva a jeho zameranie na podporu svojich členov. V súvislosti s riešením nastolenej otázky je podľa mienky dovolacieho súdu potrebné vychádzať aj zo skutočnosti, ktorá je špecifikom pri zakladaní samotného družstva, a to, že na to, aby fyzická alebo právnická osoba mohla hlasovať na ustanovujúcej členskej schôdzi družstva o zakladateľských dokumentoch, musí pred ustanovujúcou členskou schôdzou podať prihlášku do družstva (§ 224 ods. 3 Obchodného zákonníka). Iba osoby, ktoré pred ustanovujúcou schôdzou alebo na nej pred hlasovaním o zakladateľských dokumentoch podali prihlášku, tak možno považovať za zakladateľov družstva. V súlade s touto koncepciou, teda že za zakladateľa družstva možno považovať osobu, ktorá podala prihlášku do družstva, je upravený v § 227 ods. 2 písm. b/ Obchodného zákonníka aj vznik členstva za trvania družstva, a to tak, že členstvo za trvania družstva vzniká na základe písomnej členskej prihlášky. Preto vychádzajúc z platnej právnej úpravy, ktorá stanovuje predpoklady a podmienky vzniku členstva v družstve, je potrebné zodpovedať nastolenú právnu otázku záporne. Teda existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočnosti, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania prihlášky o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplatenia členského vkladu.“

19. Je teda známy právny názor NS SR, podľa ktorého existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočností, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania prihlášky o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplatenia členského vkladu, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a ktorý robí odvolaciu argumentáciu odvolateľov v tomto smere za celkom neopodstatnenú.

Súd prvej inštancie preto vec správne právne posúdil, ak z dôvodu, že odvolatelia - žalobcovia 1/ a 3/ v konaní nepreukázali svoje členstvo v družstve zákonným spôsobom – predložením prihlášky o členstvo, rozhodnutím predstavenstva o prijatí za člena a dôkazom o zaplatení členského vkladu dospel k záveru o nedostatku ich aktívnej vecnej legitímácie v spore, pre ktorý nedostatok ich žalobu zamietol. Opodstatnene konštatoval, že aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov 1/ a 3/ nemožno vyvodiť len zo skutočností, že sa zúčastňovali členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva, že samotný žalovaný (družstvo) sa k ním správalo ako k členom družstva, keďže ich pozýval na členské schôdze a okrem toho napr. žalobca 1/bol aj zvolený na členskej schôdzi žalovaného dňa 6.6.2008 do orgánu členskej schôdze ako člen volebnej komisie. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP naplnený nebol.

20. Nedôvodne odvolatelia namietali aj keď v naposledy uvádzanej súvislosti (voľba žalobcu 1/ na členskej schôdzi 6.6.2008 za člena volebnej komisie členskej schôdze) dôvodili, že ak by žalobca 1/ nebol členom družstva, nemohol by byť zvolený do volebnej komisie členskej schôdze a dožadovali sa

obdobného posúdenia ako vo vzťahu k žalobcovi 2/, ktorého aktívnu vecnú legitimáciu žalovaný tiež namietal, ale súd ho považoval za člena družstva na základe tej skutočnosti, že bol v určitom období členom predstavenstva, s tým že ak by členom družstva nebol, nebol by mohol byť podľa § 328 ods. 1 Obchodného zákonníka do orgánu družstva - do predstavenstva.

V namietanom nejde ani o rovnakú ani o obdobnú situáciu, žalobca 1/ nebol zvolený do orgánov družstva, ale do orgánu členskej schôdze družstva. Súd prvej inštancie uvedené náležite zdôvodnil (viď odseky 30., 35, 36. odôvodnenia rozsudku), odvolatelia neopodstatnene namietajú, že súd svoj záver relevantne nevysvetlil, čo jednak označili za vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Neobstojí ani ich ďalšia námietka, keď v tej súvislosti súčasne tvrdili, že im tým súd prvej inštancie znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedeným spôsobom označené odvolacie dôvody neboli naplnené.

21. Napokon odvolatelia poukázali na obdobné súdne konanie sp. zn. 4Cb/23/2015 o určenie neplatnosti uznesení výročnej členskej schôdze žalovaného z 26.6.2015, v ktorom konaní vedenom na okresnom súde tvrdili, že bol žalobca 1/ ako jeden zo žalobcov úspešný v plnom rozsahu, keďže Okresný súd Rožňava rozsudkom sp. zn. 4Cb/23/2015-164 zo 4. 10.2017 vyslovil, že všetky prijaté uznesenia výročnej členskej schôdze žalovaného konanej 26.6.2015 mali za to, že rozsudok preukazuje ich členstvo u žalovaného, a zároveň preukazuje aj konkludentné uznanie ich členstva zo strany žalovaného, keď žalovaný po argumentácii žalobcu 1/, že je členom družstva navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre uznanie a aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu 1/ nenamietal. Súd prvej inštancie sa s namietaným vyporiadal v odseku 47. odôvodnenia rozsudku a správne uzavrel, že každom konaní si konajúci súd rieši otázku danosti, resp. neexistencie vecnej legitimácie strán sporu sám podľa konkrétnych preukázaných okolností. Odvolací súd dodáva, že žalobcom v označenom konaní bol len odvolateľ 1/.

22. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že vzhľadom na právny záver prijatý dovolacím Najvyšším súdom SR ohľadom otázky, ktorá bola rozhodujúcou aj pre toto konanie a to v súvislosti so zamietnutím odvolateľmi – žalobcami 1/ a 2/ podanej žaloby, v zmysle ktorého existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočnosti, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania prihlášky o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplatenia členského vkladu, akékoľvek ďalšie odvolateľmi navrhované dokazovanie, ktoré nevykonal súd prvej inštancie a vykonania ktorého sa dožadovali podaným odvolaním v odvolacom konaní, je bez opodstatnenia, pretože ani vykonaním takého dokazovania nie je možné dospieť k inému právnemu záveru, než aký prijal dovolací súd v rozsudku sp. zn. 3Obdo/47/2022 z 22.3.2023. Odvolací súd sa s prijatým právnym záverom stotožňuje a plne ho rešpektuje, aj ak keď ním nie je bezpodmienečne viazaný. Pokiaľ odvolatelia v odvolacej replike na prijatý právny záver najvyššieho súdu o spornej otázke nereflektujú a popierajú jeho význam pre toto konanie s tým, že žalovaný stále opakuje tie isté tvrdenia, ktoré prezentoval v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9C/60/2016 (6Co/114/2021, 3Obdo/47/2022), žiadne nové tvrdenia, ktoré by odôvodňovali jeho neprijateľnosť pre posúdenie totožnej právnej otázky v tomto konaní neuvádzajú ani oni.

23. Zo všetkých vyššieuvedených dôvodov, ako aj dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozsudok ako vecne správny v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

24. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP rozhodol odvolací súd o trovách odvolacieho konania. Žalobcovia 1/ a 3/ boli v odvolacom konaní neúspešní, nemajú preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla im povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalovanému v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.